

Lietuvos kariuomenė atėmė iš bolševikų Kupiškį, Šimonį ir Debeikius 1919 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIV METAL, 126 (1,102) Nr.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1940, GEGUZES-MAY 31 D.

ORAS

Numatoma: gegužė - 1 1940

ardodienis: ...

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Lenkai vėl kalba Nelegalūs prezidentai Penktoji Kolona Trojos Arklys

PIJUS BUKŠNAITIS

Vienas lenkų dienraštis rašo: "Ikiol Lenkija tylėjo, nes aukštai įvertino Lietuvos nuostatus..."

Grąšina, vargšai lenkeliai! Girdi, maitinkite mūsų dykduonus, leiskite jiems sukurti Lietuvoje penktąsias kolonas...

SLA viršininkų rinkimai jau perėjo, o kai kurie mūsų laikraščiai vis dar nenurimsta. Dabar jau pradėjo jie naują pasakėlę sekti...

Juk tokiu mastu matuojant, retas kuris Jungtinių Valstijų prezidentas būtų legaliai išrinktas, nes negauna visu balsuotojų balsų daugumos!

Neseniai mieste Del Rio, Texas, trys naciai vaikščiojo po namus ir dalino naciinius atsišaukimėlius. Gyventojai pasiskundė policijai, kuri išvarė ateivius iš miesto...

Jeį kas bando įkalbėti, kad "Penktoji Kolona" tik pasaka, tas skaudžiai apsirinka. Šioje šalyje, kaip ir kitose šalyse seniai veikia ne tik naciškos, bet ir kitokios penktošios kolonos.

Beje, daugelis klausinėja, kas ta "penktoji kolona," apie kurią dabar visur kalbama.

Tas pavadinimas atsirado Ispanijos kare, kuomet generolas Franco atakavo Madridą. Puolančioji armija paprastai būna padalinta į keturias kolonas...

Jos atšaranda lyg parazitai atsargoje. Kai generolui Franco buvo pastebėta, kad bus sunku paimti miestą su taip

POLITIKOS ŽINOVAI SIŪLO PLANUS EUROPOS VALSTYBIŲ FEDERACIJAI

Federacijos pagrindinis tikslas būtų gerbti visų tautų teises, kas pašalintų karus

MARSELIS. — Graikijos ambasadorius ir Tautų sągos buv. pirmininkas Politis viename susirinkime Marselyje skaitė paskaitą apie ateities Europą. Paminėjęs tas klaidas, kurios buvo padarytos po Versalio taikos sutarties...

GRIEŽTAI KOVOJAMA SU CHULIGANIZMU

KAUNAS. — Balandžio 6 d. Lentvary, gatvėje pradėjo triukšmauti ir praeivius užkabinti keli vyrai. Kai policija mėgino triukšmadarius nurašinti, tai jie policiją puolė ir vienas net kaž kokių kietų daiktų policininkui smogė į galvą.

Si vyrų grupė buvo atiduota karo lauko teismui, kuris Povilą Svirkovskį nubaudė mirties bausme. Kazį ir Joną Svirkovskius visą amžių kalėti, Bolį Mackevičių vienerias metais pabr. kalėjimo, Antaną Janavičių trimis mėnesiais ir Stasį Tamoševičių vienu mėn. pabr. kalėjimo.

Balandžio 30 d. Kaune Povilui Svirkovskui mirties bausmė įvykdyta.

silpnomis kolonomis, Franco atsakė: — Mes turime dar penktąją koloną, kuri veikia miesto viduje.

Mat Franco tikėjosi, kad kuomet miestas bus puolamas iš lauko, pačiame mieste sukils fautininkai ir privers raudonųjų vyriausybę pasiduoti.

Tas pat ir su Trojos Arkliu.

Prieistorinė Graikijoje buvo kilęs karas už Gražiosios Elenos pagrobimą. Spartos gyventojai apgulė Trojos miestą, bet ilgai negalėjo pralaužti jo stiprių sienų. Tuomet jie slapstai pasidarė didelių medinių arklių, kurio viduryje susodino narsiausius savo kareivius ir nakčia pristūmė tą arklių miesto sienų, lyg bandydami su tokiais pabūklais įsigriauti į Troją.

Nudžiugę trojiečiai įsivijo tą arklių miestą ir sukėlė vergalės pokylį. Tuomet iš arklio vidaus išlindo spartiečiai ir pradėjo mūšį miesto viduje, o jų draugai puolė iš lauko. Miestas buvo paimtas.

Tokių Trojos Arklių ir Penktųjų Kolonų dabar esama ne tik valstybėse, bet net ir mūsų organizacijose, klubuose ir draugijose.

Jos atšaranda lyg parazitai atsargoje. Kai generolui Franco buvo pastebėta, kad bus sunku paimti miestą su taip

Kviečia į talką. — Kol Hitleris įstengia apsidirbti su savo kaimynais, Italija laikosi nuošaliai, nors, sparciškai ruošiasi karui. Spėjama, kad Mussolini tikrai pažadėjęs Vokietijai paramą perėitime pasimatyme su Hitleriu. Nuotrauka vaizduoja dviejų diktatorių nuosirdų pasisveikinimą.

VIENYBĖS PIKNIKAS CONNECTICUTE BUS ĮAMŽINTAS PUKIOSE FILMOSE

Januškevičius nufilmavo dienraščio spausdinimo procesą; prie to prijungs ir vienybiečių pikniką

TROKSTA LAUKU DARBININKŲ

MARIJAMPOLĖ. — Ūkininkai jau išėjo į laukus. Apylinkės kaimuose jau dabar neraminamasi dėl darbininkų trūkumo. Ūkininkai vasaros darbams ieško moterų, sulgsta mokėti 2, 5—3 lt. už darbo dieną ir duoti maistą, išmokėdami rimtesnėms moterims net rankpinigių. Berniukai algos siūloma per 600 lt., merginai — per 450 lt., o piemeniui už 4 mėn. (liepos, rugpjūtį, rugsėjį ir spalį) siūloma net iki 100 — 120 lt. Kol pr. mokyklose mokslas, piemenų gauti labai sunku.

AMERIKIEČIŲ DOVANA LIETUVAI

ROKISKIS. — Amerikos lietuviai baptistai, dr. Gyliai tarninkaujant, įrengs Rokiskyje 100 vaikų prieglaudą. Jų pastangomis jau įsteigtas knygynas. Rokiskio ūkininkams stinga arklų.

RUOŠIAMOS SPORTO STOVYKLOS

KAUNAS. — "Pavasario" Federacijos kuopų sporto vadams paruošti Kairiuose, netoli Šiaulių, birželio 13-22 d. ir Aukštadvaryje nuo birželio 26 d. iki liepos 3 d. ruošiamos stovyklos. Rajonų sporto vadams paruošti rugpjūčio 1-18 d. Palangoje taip pat ruošiamos sporto kursai — stovykla. KAUNAS. — Tenka patirti, kad švedų orinio susisiekimo bendrovė savo liniją Stockholm — Ryga ketina pratęsti ligi Kauno.

BIULETENIS

PARIS. — Belgijos karalius Leopoldas su savo armija pasidavė vokiečiams gegužės mėn. 28 d. Tas davė vokiečiams progos sustiprinti savo puolimus šiaurėje, kur Anglijos ir Prancūzijos kariuomenės mišasi su nesumažėjusiu narsumu ir pasiryžimu.

BERLIN, geg. 28 d. — Matydamos Vokietijos karo jėgų galingumą ir jų daromą šauniai pražūtingumą, Belgijos karalius pasiryžo prašyti karo paliaubų, kad sustabdyti bereikalingą kraujo liejimą. Karalius sutiko pasiduoti vokiečiams be jokių sąlygų.

Belgijos vyriausybė, kuri daugiausiai kalta už jų šalies nelaimę, rodo nesutikimo su karaliaus patvarkymu ir nori pasilikti savo samdytojų — Prancūzijos ir Anglijos tarnyboje.

Vadas Hitleris paliepė laikyti Belgijos karalių ir jo armiją tinkamoje pagarboje, kuri priklauso narsiems kariams. Karaliaus laikinam apsigyvenimui paskirta pils, kol bus surasta pastovi jo gyvenimui vieta.

PARIS. — Belgijos ministras pirmininkas Pierlot susaukė ministrų kabineto posėdį, kuriame pripažintas karaliaus Leopoldo paskelbimas pasiduoti vokiečiams neturint jokių legalės vertės, kadangi, sulig Belgijos konstitucijos, kiekvienas karaliaus patvarkymas turi būti pasirašytas bent vieno ministro, kas šiuo atveju nebuvo padaryta.

LONDON. — Alijantai nuskaudino du vokiečių laivus po šešis tūkstančius tonų talpos: Kattergat ir Rosario. Iš viso šiame kare nuskandinta didelių ir mažų laivų 512: Anglijos 207, Vokietijos 65, Prancūzijos 20, Norvegijos 4, Olandijos ir Belgijos po 1, neutralių valstybių 214.

LONDON. — Sunkieji Anglijos bombonešiai sėkmingai bombardavo vokiečių armijos

TURKIJA SIŪLO NETRUKUS SUDARYT DU GALINGUS VALSTYBIŲ BLOKUS

Vienas blokas būtų iš musulmoniškų valstybių Azijoje, o kitas — iš Balkanų valstybių Europoje

LONDON. — Havaso žiniomis, Turkijos vyriausybė šiuo metu stengiasi sudaryti dvi plačias spyrimosi grupes, prieš bet kokį užpuolimą Balkanuose ir Artimuosiuose rytuose. Pirmoji spyrimosi grupė būsianti sudaryta karinėmis santarvėmis tarp musulmoniškų valstybių Artimuosiuose rytuose. Antroji grupė, daug svarbesnė, būsianti sudaryta taip pat karinėmis santarvėmis tarp Turkijos, Graikijos, Bulgarijos, Jugoslavijos, Rumunijos ir Vengrijos.

STEIGIA VATOS FABRIKA

VILNIUS. — Į Prekybos, Pramonės ir Amatų rūmus kreipėsi vienas Vilniaus krašte esąs linų apdirbimo fabrikas, kad jam būtų duotas leidimas atidaryti vatos ir katono įmonę. Vata ir katonas būtų gaminama iš linų pulošto. Katonas gajėtų pakeisti medvilnę, kurios importo dabar yra žymiai pasunk. paramą; sąjungininkai kėjęs.

Į Vienybės Pikniką! BIRŽELIO 2 DIENĄ VISI LIETUVIAI AUTOBUSAIS VAŽIUOJA Į LINDEN PARK, NAUGATUCK, CONN. TEN ĮVYKSTĄ VIENYBĖS DIDŽIULIS PIKNIKAS. VISI RENGIAS, VISI VAŽIUOJA. VAŽIUOKIT IR JŪS

LITHUANIAN DAILY UNITY
VIENYBE
Didesnė Lietuvos žurnalų
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PRENUMERATA
Brooklynas ir užsieniuose:
Metams \$7.00
Pusei metų \$3.75

Ir t. t.

Liepukas rašo

Jaunieji nežino, bet senieji mūsų veikėjai ir skaitytojai dar gerai atsimena Liepuką, kuris anais laikais rašydavo i Vieniybės Lietuvišką. Vakar gavome ilgą ir išsamų šio seniausio Vieniybės bendradarbio laiška, kurį netrukus talpinsime Vieniybėje. Liepukas tarp kitko tame laiške sako: "Jei šis laiškas Jus, gerbiamaieji redaktoriai, administratoriai ir visoki oratoriai ten Amerikoje pasiekty, tai žinokite, jog senasis Vieniybės Lietuvišką bendradarbis LIEPUKAS dar gyvas! 1926 metais Vieniybės Metraštyje aš vadinamas seniausiu Vieniybės Lietuvišką bendradarbiu. Iš visų virš 50 V. L. bendradarbių, tik dvim tas titulas — seniausias — priskirtas, tai man ir Jonui V. Liūtui."

Palaukite

Mums nepaprastai malonu pažymėti, kad Liepuko laiškas bus labai malonus ypač seniesiems mūsų skaitytojams, kurie jo raštus skaitė anais laikais, kai Vieniybė leido P. Paukštis, o jaunesni jame ras įkvėpimo. Tik galia, dabar tuojas negalime jo talpinti dėl vietos stokos, tačiau prie pirmos progos spausdinsime.

Linkėjimai

Liepukas — Kastas Stiklius 1911 metais, Vieniybės 25 metų sukakties proga, linkėjo: "...Kad šias sukaktuves švenčiantieji — geriausioje sveikatoje sulauktų ilgiausio amžiaus! Kad jų rūpesčiai ir darbai didžiausią naudą nešty Lietuvai ir jos žmonėms!..." Kai kurie iš jų sulaukė ilgo amžiaus ir gali ramiai sakyti, kad Lietuvai davė ką galėjo. Patį Vieniybę sulaukė 54 metų amžiaus. Tikimės dar ilgai gyvens ir rūpinsis Lietuvos ir lietuvių reikalais.

Goebbels pasakojimas

Prieš keletą metų iš Europos grįžęs filmų artistas Douglas Fairbanks pasapasako Amerikos Secret Service nariams Washington, kad Vokietijos nacių propagandos ministras Goebbels susitikęs su Fairbankso Venecijoje pareiškė, kad naciai užkariausią Europą, o paskui užkariausią ir Ameriką. Esą, vokiečiai nugalėję Europos demokratijas, paims Anglijos karą laivyną ir plauks per Atlantą. Girdi, maciai turi tokių kariavimo priemonių, kurios nustebinsiančios visą pasaulį.

Karas

Karas vakarų fronte beveik kasdien vis didėja, plečiasi, auga. Nors labai lėtai, tačiau apčiuopiamai pradeda aiškėti kovos linijos ir kariuomenių uždaviniai ir siekiai. Mūsų Belgijoje ir Prancūzijoje, kurie iki šiol buvo eilė atskirų susirėmimų ir kampanijų, dabar jau formuojasi į atskirus frontus, kurie netrukus gali susilieti į vieną frontą. Svarbiausias visame vakarų fronte baras yra Cambrai-Arras-Peronne-Amiens. Šiame bare bus išspertas pirmosios didžiosios kampanijos laimėjimas ar pralaimėjimas ir vokiečių pasisekimas pasiekti ir užimti Anglijos Kanalo uostus. Vokiečiai kai kuriuos tuos uostus ne-va paėmė, bet tai tik žvalgai, kurie negali ilgai tuos uostų laikyti.

Kelia nuotaiką

Vokiečių motorizuoti daliniai praveržėms iki Anglijos Kanalo ir kai kurių uostų okupavimas yra daugiau vokiečių moralei pakelti. Atvykus į tuos raimus ir tuščius uostus, vokiečių pirmas darbas, yra pakel-

VOKIEČIAI IŠMOKO KARIAUTI ISPANIJOJE IR LENKLOJE

Vokietijos kareiviai, lakūnai ir karininkai atvirai sako, kad jie naują kariavimo būdą išmoko Ispanijoje, o vėliau jį gerai išpatikavo Lenkijoje, kurią per 17 dienų paėmė. Pasisekimai vakaruose ir yra tos praktikos ir patyrimo išdava. Svarbiausią vaidmenį šiame kare, vokiečiai sako, suvaidina puolimo greitis ir netikėtumas. Vienas gan žymus vokiečių lakūnas, kuris 1936 metais laimėjo olimpinuose žaidimuose sako, kad vokiečiai laimi dėka: 1 — Gauto patyrimo Ispanijoje ir Lenkijoje, 2 — dėl materialinio ir psichologinio efekto, kuriuos padarė vokiečių mažieji bombonešiai pūldami ir bombarduodami prieš linijas, 3 — nepaprastų vokiečių bombonešiu bombardavimo taiklumas, 4 — mažas aliantų karo aviacijos pasipriešinimas, 5 — geras tiltų ir kelių stovis, (jų aliantai neįsprogdina ar tik dalinai sugadina), 6 — vokiečių kariuomenės inžinierių nepaprastai greitas tiltų ir kelių pataisymas, 7 — geras amunicijos bei medžiagos tiekimas, 8 — nepaprastai pakilusi vokiečių kariuomenės dviasia: to priežastimi, aišku, yra vokiečių pasisekimai.

74:118 privatiniiu haremų

Paskutiniu metu surinktoji statistika liudija, kad Egipte dar tebėra poligamija. Per eitis metais daugiau kaip 74:000 vyrų turėjo po dvi žmonas, 118 — po tris, daugiau kaip 15,000 vyrų tris kartus vedė, o 800 vyrų net devynis kartus.

Vienas korespondentas iš Belgijos rašo, kad vokiečių viša kariuomenė taip puikiai organizuota, kad kartais reikia stebėtis. Vokiečių užfrontėje eina toks didelis judėjimas, kariuomenė taip greitai iš vienos vietos į kitą permetama, kad atrodo, jog ne šimtai tūkstančių, bet milijonai kariuomenių čia viename fronte kariauja. Motorizuotos vokiečių dalys paprastai keliauja apie 40 mylių per valandą greičiu, o kai kur dar greičiau. Per užimtuosius Prancūzijos ir Belgijos miestus, beveik be paliovos, plaukia tūkstančiai sunkvežimių su žmonėmis, ginklais, arkliais, maistu ir amunicija. Dieną ir naktį tie karo ešalonai traukia keliais ir net per laukus fronto linkui. Kur reikia kariuomenė greitai pristatyti, ji net lėktuvais gabenama, taip pat ir ginklai.

Patys vokiečiai stebisi, kad nežiūrint kaip greitai šis karas vyksta, nežiūrint kiek bombarduojama ir apšaudoma, bet žmonių jame iki šiol, palyginti, žuvo labai mažai. Mažai žuvo vokiečių, sako, dar mažiau žuvo aliantų. Šis karas ir mūsų tik kai kur sunaikino miestus ir kaimus, bet palyginti labai mažai. Tik tose vietose, kur aliantai smarkiau pasipriešino, beveik iki pamatų sunaikinti miestai. Kaimai ir mažesni miesteliai liko beveik nepalieti. Laukuose, net pafrontėje, gali matyti laukuose besiganančius gyvulius. Užfrontėje gyvenimas greitai pradeda grįžti į kiek galima normalias vežes, žmonės laukuose dirba, nežiūrind, kad kur-nie kur guli apvirtuosios gurguolės, sunkvežimiai ir karo tankai.

Iki šiol vokiečių blitzkriegė vakarų Europoje ėjo smūgiais, tarytum milžinišku kūju: vienoje vietoje mušama, pralaužama ir einama kitur. Dėl to visu frontu, jeigu tai galima vadinti frontu, eina didelis sumišimas, kartais vokiečiai praveržia kur nors toli į anglų ar prancūzų užfrontę, o anglai ir prancūzai praveržia į vokiečių užfrontę. Kartais labai

ti ant aukščiausio namo, nacių svastiką. Tuo įgaudinama ir demoralizuojama prancūzų visuomenė, o vokiečių spaudai duoda pagrindu girtis, kad tie uostai paimiti. Aliantų tikslas, kaip dabar matyti, yra nukirsti tuos visus vokiečių motorizuotus dalinius ir juos paimiti ar sunaikinti.

GERKIT VYNA, BŪSIT SVEIKESNI

"Les Jours de l'Homme" rašo, kad Paryžiuje gydytojas specialistas Julien Besancon yra parašęs vieną knygą apie žmogaus sveikatą, kad net su-jaudino visus kitus gydytojus. Jis pats dabar yra 80 metų amžiaus. Per penkis dešimt metų jis labai įsigilinusiai tyrinėjo žmogaus sveikatos veiksmus, ypatinai tuos, kurie jau yra peržengę 40 metų amžių.

Senesnio amžiaus žmonėms, jis štai ką pasako: "Kas geria vandenį senesniais amžiais toks asmuo tik gali būti kvailas. Gerk vyną. Vakare, jei kas myli, gali gerti ir arbatą, bet degtinė daugiau gerti. Nesimaudyk kas dieną, maudykis šaltu vandeniu. Kiekvieną rytą ir vakarais, visuomet gerai kūną ištrink su 90 laipsnių alkoholiu. Blaivybė niekada niekam nepaigalino gyvybės ir nepaigalino gyvybės nei badavimas. Valgyk kiek tik gali, ir nereikia užsiminti alkanėjimu. Taip pat rūkymas nėra kenksmingas, išskiriant tikta kokių tai netikėtus atsitikimus. Nesimankštyk, nes įvairūs mankštėjimai senesniais amžiais daugiau susilpnina širdies judėjimą. Net būt be reikšmės jeigu senstantis žmogus beveik niekuomet nesurigtų. Vienu ar kitu kartu senesnis žmogus vis turi kokių nors būdu sirgti; dėl to, kad tas sulėtina gyvybės veikimą, pasilint ir vėl

duoda progą atsigaivinti ir veikti su nauja energija." Paskum, matyt, kad čia nėra suminėta kaip gerai gerti alų ir kavą. Bet svarbus tas, kad negert vandeni? Kiti gydytojai įrodo gert vandenį kodaugiau. Prancūzijoje, Monte Carlo, neperseniai numirė žymus Amerikos pilietis Evander Berry Wall, kuris 80 dešimtuose ir 90 dešimtuose metais, New Yorke buvo žinomas, kaip geriausias ir gražiausias apsidėjęs asmuo. Iš savo minties, nors jis ir visada norėjo būti vyriškų madų dėvėjimams išradėju: Bet jis ir jo mados amerikiečiams taip patiko, kad jį pavadino skarmalų kafalium. "King of the dudes." Už šitą dalyką, jis taip užpyko, kad 1912 metais ant visados atsisveikinęs Amerikos pakrante išvyko ir iki mirties gyveno Prancūzijoje. Bet čia svarbu priminti vieną dalyką. Jis susilaukė 79 metų amžiaus. Ir jis kitiems pasakė, kad per 60 metų tą laiką, jis niekada nėra gėres vandens. Daugiau jis jo gerimas buvo vadinami "cock-tails." Ar nepakils įvairūs tyrinėjimai sužinoti, ką reiškia negėrimas vandens. Vincas J. Vyšnius.

Netolimoje ateityj numatoma prie pieno nugriebimo punktų įsteigti pašto punktus ir tokiu būdu Lietuvoje padaugėtų 2,000 pašto punktų.

DEL LIETUVOS SUPRAMONINIMO

Kalbos apie Lietuvos supramoninimą nėra naujos. Pradeta kalbėti tuojau po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Kalbėjo ir Amerikos lietuviai, kurie ne tik darbu, bet ir savo kapitalu nemažai yra prisidėję steigti Lietuvoje pramonės įmonių. Savo laiku bandyta ir svetimą kapitalą sudominti pramonės steigimu Lietuvoje, tačiau dėl vienokių ar kitokių kliūčių Lietuva savo pramonę plėtė labai atsargiai ir kiek galėdama apsiribodama savo kapitalu.

Pramonė Lietuvoje, kiek mums žinoma, būtų daug greičiau išsivysčius ir rlatesniu mastu negu ji šiandien yra, jeigu Lietuvoje iš pat pradžių būtų buvęs kapitalo perteklius ir politinis gyvenimas būtų buvęs pastovesnis. Tuos žmones, kurie norėjo anais laikais investuoti kapitalo į Lietuvos pramonę, labai baugino partijų kovos, o kurie to nebūtų paisę neturėjo kapitalo. Kita priežastis dėl ko Lietuvos pramonės neaugo sparčiai buvo bijojimas priimti perdaug svetimo kapitalo, valstybė užvertis sunkiomis obligacijomis užsieniui. Lietuvoje visomenės tarpe buvo dvi nuomonės apie krašto supramoninimą: viena teigė, kad (1) perdidelis ir pergreitas krašto pramoninimas gali atsiliepti į viaą kraštį neigiamai socialiniu žvilgsniu; (2) Lietuvai rektų pastikėti daugiau užsienio rinka, negu vidaus, nes vidaus rinkoje anuo metu buvo mažas prekių pareikalavimas. Kol tas užsienio pareikalavimas didelis, tol gerai, bet kaip tik jis sumažėja, krašte atsiranda neramumų, nepasitenkinimų ir dirvos svetimos idėjoms ir socialiniams sumišimams. Tam geras pavyzdys yra Vokietijos boikotas Lietuvai, kada buvo uždarytas mažasis pasienio susisiekimas tarp Lietuvos ir Vokietijos. Tuomet Lietuva neturėjo kūr dėti savo produktų.

Toji visuomenės dalis, kuri taip teigė, ragino, kad pramonę reikia ugdyti pagal krašto vidaus rinkos pareikalavimą. Kada tas pareikalavimas didėja, turi didėti ir pramonė. Be to, buvo raginama kuo mažiausiai pirkti iš užsienio, o kuo daugiau — savo žemės ūkio produktų eksportuoti, kad sudarius palankų Lietuvai metinį prekybinį balansą.

Antroji grupė siūlė ugdyti Lietuvos pramonę ne tik savais, bet ir užsienio pinigais. Kai kas bandyta, pavyzdžiui, Švedams duotas dėgtukų monopolis, kuris pasirodė nelabai naudingas, ar bent mažiau negu tikėtasi. Bandymai parodė, kad užsienis nori Lietuvą išnaudoti. Tie pavyzdžiai privertė Lietuvą laikytis pirmosios nuomonės ir todėl josios laikytasi iki šių dienų.

Dabar Lietuvai atgavus Vilnių ir paunkėjus prekybai su užsieniu, vėl iškeltas klausimas Lietuvai supramoninti, bet supramoninti ta prasme, kad ji būtų savarankiškesnė ir mažiau priklausytų nuo užsienio rinkos. Tos Lietuvai dabar butina ir ateityje gali išeiti į naudą. Nė viena valstybė staiga nevirto pramonės kraštu. Visos dabartinės supramonintos valstybės pradėjo iš žemės ūkio, o tik susidarius panašioms gyvenimo sąlygoms pasaulyje, kaip dabar yra, jos pirmiausiai rūpinosi savo valstybės savarankiskumu, o tik vėliau palaipsniui išaugo į didesles pramonės kraštus. Po dabartinio karo visame pasaulyje reikės daug kapitalo, daug gaminių ir produktų atstatyti Europą. Ne tik Amerika, bet ir Lietuva galėtų prisidėti prie to milžiniško darbo.

SPAUDOS APŽVALGA

Prūsų Lietuvoje

Tilžėje šešiolikti metai eina "Naujas Tilžės Keleivis", kuris sakosi, esąs "Prūsų Lietuvių Tautinės Mažumos Laikraštis." Kas jį skaito, patiria įdomių smulkmenų iš pilkojo Prūsų Lietuvių gyvenimo. Iš Karaliaučiaus radijo stoties, pasirodo, duodama lietuviams lietuviškai žinių programa trysysk dienoje. Klausytis Lietuvos radijo stoties, tačiau, draudžiama, ir lietuvių pasilgsta lietuviškos muzikos ir dainų. Todėl kai kur plačiai vartojia gramafonus ir plokšteles, tik, sakoma, negauna jų užtektinai nusipirkti. Velykoms tik buvo duota po du kiaušiniui.

Ukininkų gyvenimas gana suvaržytas, nes nevalia daugelio gaminių be leidimo parduoti, arba gyvulių skersti. Mieste perkant reikmenis (cukrų, drapanas, autuvas) reikia turėti tam tikras korteles. Tvarka, matyti, nėra griežta, nes piktadarybių įvyksta. Pavyzdžiui, viename kaime netoli Karaliaučiaus lenkas belaisvis (sakoma, žydas) nužudė ūkininką ir jos 15 metų sūnų. Karaliaučiuje susekta keturi jauni vaikinai, kurie apliekinėjo kareiviams siunčiamas laiškus ir ryšulius. Vienas buvęs pašto valdininkas. Kitoje

vietoje valščiaus viršaičio žmona išvogė valščiaus kasą.

Iš didelio rašto

Lietuvos liaudininkų organas (Liet. Žinios) ir krikščionių organas (XX Amžius) pradeda drausti savo kraštutinius pasekėjus (laisvamanius ir klerikalus), kuriems dabartinis liaudininkų ir krikščionių susitarimas vidaus politikos reikalais nepatinka. Laisvamaniai susispietę apie Laisvąją Mintį ir žurnalą Kultura. Klerikalai turi provincinių organų. Vieni bijosi, kad "kunigai įsigali", kiti bijosi, kad "bedieviai įsigali."

Reikia pasakyti, kad tokių kraštutinių tipų yra ir Amerikos lietuviuose. Yra tokių, kuriems bausis net mažiukas susitarimo, ar bendro darbo, žingsnis daryti su "bedieviais-laisvamaniais." O kitiems gi bangu bendrai dirbti su "kunigais." Tačiau, bendri tautos reikalai reikalauja bendro darbo. Smagu pažymėti, kad Lietuvoje yra sveikų protų, kurie šitą supranta.

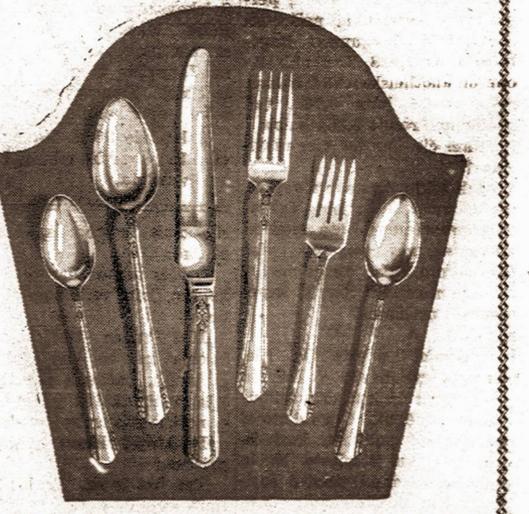
Vyt. Sirvydas.

Šiuo metu Lietuvoje 12 žem. žemės ūkio mokyklų, lan-ko 1049 mokiniai. Iš jų 484 berniukai ir 565 mergaitės.

Naudokites Proga Taupymui Pinigų

GRAŽUS 6 KAVALKŲ A-1 PLUS WM. A.

Rogers Silverware
Oneida, Ltd. Išdirbystės
VIENETAS TIK UZ 99c.
kaina krautuvėse \$2.67

Šis Puošnus 6 Kavalkų Setas nepaprastai gražiai papuos jūsų stalą. Tai kiekvienos šeimininkės pasididžiavimas. Šį patarnavimą pinigų sutaupymui teikiame tik Vieniybės Skaitytojams, todėl reikalinga taupyti ir su pinigais priduoti žemiau telpantis kuponas.

NEPAPRASTAS PINIGŲ SUTAUPYMAS

Kaip jau minėta, šį sidabrinį setą iš šešių kavalkų galite gauti Vieniybėje tik už 99c. su šešiais paeilui pagal numerius ir dienas surinktais kuponais, kuris žemiau telpa. Už tokį patį setą bile krautuvėje reikia mokėti mažiausiai \$2.67. Taigi sutaupote \$1.68. Šių vienetų iš 6 Kavalkų galite pirkti kiek tik norite — jokio apribojimo tam nėra. Per Vieniybės patarnavimą pirkdami šiuos setus, arba šėsių asmenų valgių sudarant setą, jums kainuos tik \$5.94, vietoje \$16.02, arba sutaupysit \$10.09. Šiuo nepaprastu pinigų taupymu gali naudotis ir kitų, net tolimų kolonijų Vieniybės skaitytojai. Reikia tik pridėti 10c. persiuntimo lėšoms padengti, arba reikia prisųsti \$1.09 už šį 6 kavalkų vienetą. Pinigus reikia siųsti pašto perlaidomis, arba čekiais — pašto ženklai nepriimami.

TAUPLYKIT ŠI KUPONĄ JIS VERTAS PINIGŲ

Sutaupymui Vieniybės skaitytojams pašto išlaidų, leidžiama vienu kartu prisųsti tris setus surinktų Kuponų ir pinigų už tris vienetus, sumoje \$3.27.

Čia skelbiama Silverware Setą galima pamatyti išdėta Vieniybės Įstaigoje

SILVERWARE KUPONAS
Aš suprantu, kad šis Kuponas iš Vieniybės iškirpti paeilui pagal numerius ir dienas, pridedant 99c. pinigais, suteikia man teisę gauti 6 kavalkų vienetą A-1 Plus WM. A. ROGERS SILVERWARE.
Suprantu, kad pašto siunčiant užsakymą, reikia pasųsti \$1.09 už vienetą, pašto perlaida ar čekiu su šiais Kuponais sekanti:
LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Vardas-pavardė
Adresas
Miestas Valst.
Kuponas No. 7 Gru. 31, 1940

TAKE IT OR LEAVE IT

VITALIS BUKSNAITIS

NEW YORK, May 29.—Tomorrow is Memorial Day. Originally, the day was set aside to commemorate those who had died in the War Between the States, later it became the custom to honor the memory of American soldiers who had made the supreme sacrifice during subsequent wars in which this nation was a combatant. It is the day on which, but by the Grace of God, you or I might be mourning over the grave of a father or uncle who had been heroically mowed down by shattering shrapnel or withering machine gun fire "somewhere in France."

This year, tomorrow, more than ever before, Memorial Day should be considered not just another holiday and an opportunity to engage in unusual merriment, but as an occasion for a bit of sober reflection regarding the immediate future of both ourselves and the land of our birth, the United States of America. These are extremely trying times, and it is by us, the average younger and middle-aged citizens of the nation, that the future course of our country will be determined, or should be determined.

In almost every community which boasts of a cemetery in which are buried American War veterans, there will be appropriate ceremonies. And I fervently hope that every able-bodied American will attend one or another of them. It may be a lot more fun to be at a picnic or a party, but it's a lot more important to appreciate the fact that for every "Johnny" who "comes marching home again" with a raft of medals on his chest, there will be room in the cemetery for one of his companions who will not be able to march home, and who will hardly enjoy the impressive military homage which will be paid him over his grave.

But there is still a more important lesson to be learned from a visit to one of these Memorial Day commemorations. And that is this one simple truth: in all the wars in which our country participated, far fewer soldiers would have perished on battlefields if our nation had always been prepared to defend itself in a suitable fashion. Insufficient equipment, inadequate training, and an amused tolerance of subversive elements in our midst, have cost the lives of more American boys and men than anything else.

Tomorrow is Memorial Day. Let us all visit and honor the graves of all these American boys and men. They died, firm in the belief that they were helping to save our democracy. Let us help to preserve that democracy by giving our loins with the most modern defensive equipment and say to the present-day would-be world conquerors: "The Yanks are Not coming; But we'll be ready and waiting for all comers!"

Danija ir Grenlandija

Danijos vienintelė kolonija yra arktiškoji Grenlandija, kuri yra plotas 60 kartų didesnis už pačios metropolijos — Danijos — plotą.

MOTERU PASAULIS

Vėdė Ieva Trečiokienė

Filmų artistė Ann Shirley

MOTINOS IR TĖVO PAVYZDYS SEIMOJE

Neprotingai daro tos motinos, kurios, nebesuvaldydamos vaikų, grąšina greit grįšiančiu tėvu. Tėvas, grįžęs į šeimą ramaus poilsio, turi stoti nedėkingon teisėjo rolėn ir dar sudrumsti nuotaiką. Lengva įsivaizduoti kokių jausmų vaikui sutinka grįžtantį tėvą, kaip jie dreba iš baimės ir nervinasi. Tada negalima reikalauti iš tokių vaikų, kad jie mėgtų savo namus, kad atskirdami išsineštų gražiausius išpučius, o pasilikusius tėvus dažnai lankytų. Kaip sunku tėvui, kada jo griežtesnių bet teisingų reikalavimų vaikui nevykdo, o kreiviasi į motiną, prašydami nuolaidų, ir ši jiems jas suteikia. Panašiai nusikalsta ir tėvas, kada dėl jam keistų ir nesuprantamų motinos reikalavimų vaikų akyse ją barą, pašėpia ir liepia vaikams, jos neklausyti. Motiniška, jautri širdis gali plyšti iš skausmo, kada ji pastebi, kad vaikai kasdien nuo jos atitolsta, darosi vis

šaltesni ir svetimesni. Ji gali netekti viso gyvenimo džiaugsmo, nes motinos visa vilis jos vaikuose. Tad jei tėvas pasakė "ne," tai motina tenepadaro jokių nuolaidų. Jei motina pasakė "ne," tėvas tenedrįsta priešintis. Klįsti gali ir vienas ir kitas, bet apie tai jie turi po to pasikalbėti, kad ateityje panašių klaidų išvengtų. O vaikų akyse abiejų turi būti viena mintis, vienas noras, viena valia. Kitaip bus panašų į namą, kurį statė du meisteriai ir abu pagal skirtingus planus. Toks namas gali dar bestatant griūti. Dėlto nemanykite, kad ir vaiko sielos rūmą gali statyti du meisteriai skirtingais planais. Sugriuvusį namą galima trumpu laiku vėl atstatyti, bet sužalotos vaiko sielos nebeišgydysime. Tik kasdien, kur tik galima, kur tik įmanoma, ranka rankon eidami, galime tikėtis pasisekimo vaiko sielos formavime. J. S.

NACIAI KRĖTĖ LIETUVAITĖ AUSTRIJOS JUGOSLAVIJOS PASIENYJE

P-lė Dorothy Theresa Matelytė Courtesy Washington Evening Star

Washington, D. C. — Prieš kurį laiką iš Europos į Ameriką grįžo jauna lietuvaitė studentė p-lė Dorothy Theresa Matelytė, kuri mokėsi Kaune Vytauto Didžiojo universitete. Kurį laiką p-lė Matelytė kelio ir kitose Europos valstybėse, tarp kurių apėmė Vokietiją, Austriją, Jugoslaviją, Italiją ir kitas valstybes.

Washington, kur ji dabar apsigyveno pas savo brolių Valentiną ir švogerką Matelius, 74 Seaton St., N. W., Washington, D. C.

Pasikąbęjime su Washington Evening Star korespondentais Matelytė pareiškė, kad Jugoslavijos Austrijos pasienyje, ją labai krėtė naciai, net privertė visai išsirengti. Matyt, kad kas nors ją įtardė šnipais.

BE SKUNDO

Mirusiai motinai

Aš noriu paklausti. Mieliausiaji mano mamytė. Kodėl tavo skruostai Giliomis vagomis išraižyti?

Kodėl tavo kasos? Kaip klostytas linas nubalo Ir gėstancios akys — Taip tylios, taip liūdnos be galo?...

Be skundo, be žodžių Kentėti gyvenimo našta, Ir meilę ir skausmą — Kaip juostą dailiausiojo rašto...

Gyvenimo meile, Kaip dovaną kraičio švelniausio, Tu vargą pakėlei — O motina mano mieliausia. P. Orintaitė.

VAIKŲ LIGOS PAVASARYJE

Pavasaris yra vaikams geriausias metų laikas. Vaikai kaip ir augalai geriausia pavasario metu tarpsta ir stiprėja. Kai kurias vaikų ligas patį pavasario saulė užbaigia gydyti, pav. rachitą, mažakraujingumą. Tuo pačiu metu nepastovus pavasario oras skatina persalimo ligų plėtimąsi iš čia — kovo, balandžio ir dar gegužės mėnesio, dažnos slogos, bronchitai, plaučių uždegimas. Sniegui nutirpus, šilumoj ir drėgmėj atgyja bakterijos, epidemijų platinioji, todėl tymai, kokliušas, gripas ir kitos limpamos ligos ypatinai plačiai žengia pavasarį iš vienos pastogės į kita.

Plačiai žinomas yra džiūvos paastėjimas pavasario metu pastebimas ir vaikuose, turėjusiuose progos žiemos metu būti kartu su sergančiais džiūva-suaugusiais. Liesėjimas, stoka apetito, neiškios priekšasties kosulys verčia tikrinti vaiko sveikatą ir nurodo neretai paastėjimą džiūvos antirkyčio. Veikiant pavasarini, padidėjusi organizme medžiagos apykaitai, pakeičia vaikų odos atsparumą ir vaikai suserga ekzemomis, dilgelyne ir kitomis odos ligomis. M. V.

ŠEIMININKĖMS

Pienės (dandelions) ir lašiniai Gerai išplauk pusę peko (peck) pienu lapų ir tada sudėk į puodą užpilk verdančio vandens, kad apsemt: viryk 10 minučių, nusunk, vėl sudėk į puodą ir užpilk šviežio verdančio vandens, kad vos apsemtų. Idėk 1 svarą lašinių, 2 smulkiai supiaustytų svogūnu, šaukštą druskos ir mažą žiupsnelį raudonų pipirų. (Kaip tik ant galo šaukštuko). Uždėngk ir viryk iki lašiniai ir lapai bus minkšti ir beveik sausi. Sudėk pienės ant karštos lėkštės, apdėk plonai sutai-kytais lašiniais ir padėk ant stalo. Labai skanu valgyti su šuntintom bulvėm.

Pastarnokų koss Numazgok ir nuskusk kiek nori pastarsokų. Supiaustyk į nedidelius gabalėlius ir virk iki bus minkšti. Tada nusunk, sugrūsk, pridėk truputį saldaus pieno, gabalą sviesto, pipirų ir druskos pagal skonį. Padėk ant stalo kada dar karšti.

Kauno aerodromu nukrito ir susižeidė sklandytojas Čekanačiūsis.

KĄ DUODA MOTERIMS RŪKYMAS

Vyrai rūko tikėdami, kad tas juos "nuramina," "duoda jėgos, nutildo alkį," maloniai laiką užima; kai daugiau neturi ką veikti, ir panašiai. Moterys pradėjo daugiau rūkyti. Jos rūko iš puikybės (tik žinoma ne dėl sveikatos), kad "neprastesnėmis atrodyti," pasižymėti, iš kitų išsiskirti. Visi rūkytojai galų gale pripažįsta, kad "rūkymas nėra geras dalykas" ir visi numano, kad jis griaua sveikatą, bet neranda savyje pakankamai jėgų nusikratyti žalingų papročių.

(tabakinio deguto). Nikotinas veikia smegenis. Tatai jis sukelia tą savotišką apglūsimą ar kvaitulį galvoje, kurį jaučia kiekvienas parūkęs tabako, ypač iš pradžių.

Moterys sakosi rūką, kad suplonėtų. Taip gali būti, kad jos suplonėja, bet kas paskui atsitinka? Vieną moterį pažinojau, kuri surūkydavusi apie 100 cigarečių per dieną, kad nuimti taukus, kaip ji sakosi. Po keleto mėnesių, tiesa, ji pasiekė savo tikslo; ji pasidarė liekna, bet kartu ji nustojo ir žmogaus atvaizdo — ji virto laužu, o po metų ji mirė nuo greitosios džiūvos.

Tabakas turi savyje dvejopų nuodų: nikotino ir dervos

Zmogus nuo rūkymo gali mirti dėl vienos iš šių trijų priežasčių:

- 1. Nuo širdies ligos, kurią pagamina nikotinas,
2. nuo mažakraujystės (anemijos) ir
3. nuo vėžio ligos.
Moterys turėtų mesti vis labiau įeinantį į madą paprotį rūkyti. Vietoj mėgdžiojus vyrus, geriau būtų stabdyti juos nuo rūkymo visokiais būdais, nes kovoti su rūkymu, reiškia kovoti su vėžio liga. Dr. K.

Iškasenose vienos moters kape atrastos grožio puoselėjimo priemonės, jų tarpe ir septynių spalvų pudra.

Dienraščio Vienybės PIKNIKAS

Kurį rengia Connecticut Lietuviai, nežiūrint ar bus giedra ar lietus, būtina i vyks

SEKMADIENI, BIRŽELIO-JUNE 2 D., 1940

PRADZIA NUO 12 VAL. DIENA

LINDEN PARKE

Union City, Conn.

Šio pikniko programa, įdomybės ir naudą dalyviams:

- 1. T R Y S D O V A N O S P I N I G A I S, kurias turės progos laimėti tik užsimokėję įžangos tikėtus.
2. J U R G I S D A G I L I U S, atšonietis, drūtuolis-akrobatas, rodys savo gabumus ir nujėgumą—pamatysite daug stebėtinų dalykų.
3. K O N T E S T A I — bus rinkimas sunkiausių vyro ir moters Connecticute. Laimėtojai gaus dovanas.
4. Z Y M O S K A L B E T O J A I, pasakys trumpas kalbas.
5. F I L M Ų R O D Y M A S. Pradedant sutemi filminkas J. Januškevičius, Jr., parodys judamus paveikslus. Pamatysite perėitų metų VIENYBĖS pikniko gražules rinkimus ir kitus įvykius. Taipgi parodys kaip sustatoma ir spausdinama diena-ras'is VIENYBĖ. Bus filmuojamas ir šis piknikas.

JURGIS DAGILIUS, Drūtuolis, Akrobatas

Bus ir daugiau įvairių įdomybių. Be to viso nepamirškite, kad visą laiką gros geras orkestras visokius šokius ir visi turės progos smagiai pasiškoti ir pasilinksinti. Bus kuo ir pasivaishinti: skanių užkandžių ir šaltų gėrimų.

ĮZANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Connecticut valstijos lietuvius atsilankyti į šį nepaprastą pikniką kviečia — PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.

Philadelphijos Lietuviai

Rengia Dienraščio Vienybės Pikniką

SEKMADIENI, BIRŽELIO-JUNE 16 D., 1940

PRADZIA NUO 12 VAL. DIENA

MYKOLAČIO PARKE

Eddington, Pa.

Philadelphijos lietuviai visuomet suruošia linksmus ir įdomius dienraščio Vienybės piknikus; taigi ir šis piknikas bus linksmas ir įdomus visais žvilgsniais.

Būs graži programa, įvairūs žaidimai, siurprizai, vertingų dovanų laimėjimai, geras orkestras gros įvairius šokius. Dalyvaus daug žymių svečių iš kitų kolonijų. Skanūs ir pigiai parduodami valgiai ir gėrimai. Šis dienraščio Vienybės piknikas bus tokiu, kurio ilgai neužmirš visi atsilankiusieji.

ĮZANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Philadelphijos ir kitų kolonijų lietuvius atsilankyti į šį pikniką kviečia — PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.